ЗВІТ
про розроблення плану інформування здобувачів освіти та їхніх батьків щодо реалізації освітніх прав здобувачами освіти з ООП (2026 рік)

1. Розроблення комунікаційного плану на 2026 рік

У 2026 році Міністерством освіти і науки України розроблено та затверджено план інформування здобувачів освіти з особливими освітніми потребами та їхніх батьків щодо реалізації освітніх прав на 2026 рік. Документ спрямований на забезпечення доступності інформації про право на освіту, освітні послуги, державні гарантії та можливості отримання підтримки в умовах інклюзивного навчання.

Підґрунтям для визначення основних напрямів інформаційної роботи стали результати дослідження рівня обізнаності здобувачів освіти з ООП щодо реалізації своїх освітніх прав. Дослідження засвідчило наявність інформаційних потреб за низкою важливих напрямів. Зокрема, лише 33 % дітей з ООП мають висновок інклюзивно-ресурсного центру, водночас 49 % батьків повідомили про відсутність такого документа у своїх дітей. Про право на отримання допомоги вузькопрофільних фахівців знають 53 % батьків, а про можливість отримання корекційно-розвиткових занять — 37 %.

Дослідження також засвідчило потребу в підвищенні обізнаності батьків щодо механізмів захисту освітніх прав: 57 % опитаних знають, куди звертатися в разі їх порушення, тоді як 18 % уже подавали офіційні звернення, найчастіше з питань булінгу. Водночас 86 % батьків дітей, які мають висновок ІРЦ, брали участь у розробленні індивідуальної програми розвитку, а 32 % мають особистий кабінет на платформі ІРЦ.

Окрему увагу дослідження приділило розумінню батьками сутності інклюзивного навчання. Так, 40 % респондентів пов’язують інклюзію з наявністю асистента дитини, 38 % — з індивідуальною програмою розвитку, 35 % — з атмосферою взаємоповаги та спеціальним обладнанням. Крім того, 25 % батьків дітей, які мають висновок ІРЦ, не змогли назвати встановлений рівень труднощів. Отримані результати засвідчили необхідність подальшого поширення доступної та зрозумілої інформації про механізми організації інклюзивного навчання, права здобувачів освіти та можливості отримання необхідної підтримки.

З урахуванням результатів дослідження основною метою плану на 2026 рік визначено продовження системної інформаційної підтримки здобувачів освіти з ООП та їхніх батьків, популяризацію принципів безбар’єрності, а також забезпечення доступності інформації про освітні послуги, державні гарантії та можливості інклюзивного навчання.

Розроблений план є продовженням системної інформаційної роботи,

започаткованої у 2025 році, та забезпечує наступність визначених раніше комунікаційних підходів. Його реалізація спрямована на те, щоб інформація про право на освіту здобувачів з ООП була доступною, зрозумілою та своєчасною для дітей, їхніх батьків і законних представників. Водночас передбачено підвищення правової обізнаності здобувачів освіти, батьків і педагогічних працівників щодо організації інклюзивного навчання, психолого-педагогічного супроводу та механізмів державної підтримки.

Наступність комунікаційної роботи забезпечується також з урахуванням плану інформування щодо інклюзивної освіти на 2025 рік.

Цільовими аудиторіями комунікаційного плану визначено здобувачів освіти з ООП на всіх рівнях освіти, їхніх батьків і законних представників, педагогічних працівників, а також представників органів управління освітою. Такий підхід дає змогу охопити не лише безпосередніх отримувачів освітніх послуг, а й фахівців, відповідальних за забезпечення права на якісну та доступну освіту.

Для поширення інформації передбачено використання офіційного вебсайту МОН, зокрема розділів «Безбар'єрність» та «Інклюзивне навчання», офіційних сторінок Міністерства в соціальних мережах, проведення вебінарів, інформаційних зустрічей, підготовку методичних рекомендацій, пам'яток та інших інформаційних матеріалів. Важливу роль у поширенні інформації відведено інклюзивно-ресурсним центрам і закладам освіти, а також партнерським комунікаційним каналам, зокрема ЮНІСЕФ та Українського інституту розвитку освіти.

Очікуваним результатом реалізації плану є підвищення рівня обізнаності здобувачів освіти з ООП та їхніх батьків щодо освітніх прав, доступних механізмів підтримки, порядку отримання освітніх послуг і способів захисту прав у разі їх порушення. Реалізація передбачених заходів також сприятиме формуванню позитивного ставлення до інклюзивного навчання, поширенню культури безбар'єрності та виконанню завдань Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

Заходи плану

№	Захід	Строк	Відповідальні
1	Актуалізація інформаційних матеріалів відповідно до	І квартал	МОН

№	Захід	Строк	Відповідальні
	змін законодавства у сфері освіти та інклюзивного навчання		
2	Підготовка серії інформаційних матеріалів про реалізацію права на освіту дітей з ООП на всіх рівнях освіти	Протягом року	МОН
3	Проведення всеукраїнських вебінарів та інформаційних зустрічей із батьками, педагогами та представниками органів управління освітою	Протягом року	МОН, УІРО

Реалізація плану у 2026 році

Напрям плану	Що виконано
Актуалізація матеріалів відповідно до змін законодавства	Роз’яснення до нової редакції Порядку організації інклюзивного навчання (постанова КМУ від 5.02.2026 № 129) (МОН); лист МОН

Напрям плану	Що виконано
	від 31.08.2026 № 1/18599-26 з рекомендацією забезпечити належне інформування педагогів, фахівців і батьків дітей з ООП: батькам мають роз'яснювати відмінності між психолого-педагогічними та корекційно-розвитковими послугами, форми їх надання, вимоги до фахівців і фінансування; батьки підтверджують проведені заняття електронно в АС «ІРЦ» або на папері; рекомендовано посібник «Методичний навігатор: адаптації, модифікації, оцінювання» з алгоритмами дій для вчителя, асистента, фахівців ІРЦ і батьків; журнал обліку послуг в АС «ІРЦ» доступний із січня 2026 року, оплата послуг — лише після підтвердження батьками; довідковий матеріал «Інклюзивне навчання: найчастіші питання освітян»
Серія інформаційних матеріалів про право на освіту на всіх рівнях	Понад 30 інформаційних матеріалів з безбар'єрності на сайті МОН у І півріччі 2026 р. (МОН); новини про проєкт «КРОК» (дошкілля — школа — професійна освіта) (МОН), субвенцію на підтримку дітей з ООП (МОН, 17.09.2026), асистента для студентів з ООП у професійних коледжах (МОН, 13.07.2026), електронний облік занять в АС «ІРЦ» (МОН, 28.09.2026)
Всеукраїнські вебінари та	Форум «Підтримка мережі ІРЦ»

Напрям плану	Що виконано
інформаційні зустрічі (МОН, УІРО)	(6.02.2026) (КМУ); серія практичних вебінарів МОН з інклюзивного навчання (31 серпня – листопад) (МОН); онлайн-консультації відділу корекційної та інклюзивної освіти УІРО (УІРО); серія відео «ПРОдошкілля» (МОН і ЮНІСЕФ) (МОН)
Інформаційна кампанія для батьків і дітей	Дорожня карта формування культури безбар'єрної комунікації в освіті «Освіта без дискримінації, мова без бар'єрів» (26.05.2026) (МОН); Всеукраїнський урок «Мова гідності» (1.09.2026) (МОН); комунікаційна кампанія «Безбар'єрна мова в освіті» за підтримки UNICEF та Мережі батьківських організацій (НРАТ); освітня ініціатива з безбар'єрності (жовтень–грудень 2026): дослідження запитів батьків, гайд для батьків із психологом, батьки-блогери, контент «діти — дітям» (презентація «Освітня ініціатива з безбар'єрності», жовтень 2026)

Джерела

1. МОН: План інформування здобувачів освіти з ООП та їхніх батьків на 2026 рік
2. МОН: звіт про дослідження рівня обізнаності здобувачів з ООП щодо освітніх прав (2026)
3. МОН удосконалює організацію інклюзивного навчання (5.02.2026)
4. Лист МОН від 31.08.2026 № 1/18599-26
5. Освіта.UA: Інклюзивне навчання — найчастіші питання освітян

(14.04.2026)
6. Звіт МОН про інформаційні матеріали з безбар’єрності (І півріччя 2026)
7. МОН запускає флагманський проєкт «КРОК» (27.02.2026)
8. На підтримку дітей з ООП спрямовано понад 222 млн грн (17.09.2026)
9. МОН затвердило Положення про асистента для студентів з ООП (13.07.2026)
10. Уряд ухвалив зміни до порядків організації інклюзивного навчання (28.09.2026)
11. Форум «Підтримка мережі ІРЦ» (6.02.2026)
12. МОН запускає серію вебінарів з інклюзивного навчання (28.08.2026)
13. УІРО: відділ корекційної та інклюзивної освіти (9.11.2026)
14. МОН: відео «ПРОдошкілля» (11.11.2026)
15. МОН: Всеукраїнський урок «Мова гідності»
16. НРАТ: «Освіта без дискримінації, мова без бар’єрів»
17. Презентація «Освітня ініціатива з безбар’єрності» для МОН (жовтень 2026)
18. МОН: дорожня карта «Освіта без дискримінації, мова без бар’єрів» (26.05.2026)